

**KEBERKESANAN PEMBANGUNAN PELANCONGAN
DI MAJLIS DAERAH SIK
(Kajian Kes Projek Pembangunan Pelancongan Di Tasik Beris)**

Oleh:

HARUN KURNIAWAN

**Kertas Projek Sarjana ini diserahkan kepada
Othman Yeop Abdullah Graduate School of Business
sebagai memenuhi syarat keperluan Ijazah Sarjana Sains (Pengurusan)
Universiti Utara Malaysia
2012**

**KEBERKESANAN
PEMBANGUNAN PELANCONGAN
DI MAJLIS DAERAH SIK
(Kajian Kes Projek Pembangunan
Pelancongan Di Tasik Beris)**

HARUN KURNIAWAN

Kertas Projek Sarjana ini diserahkan kepada
Othman Yeop Abdullah Graduate School of Business
sebagai memenuhi syarat keperluan Ijazah Sarjana

Sains (Pengurusan)

Universiti Utara Malaysia

2012

HARUN KURNIAWAN

KEBERKESANAN PEMBANGUNAN PELANCONGAN

DI MAJLIS DAERAH SIK

(Kajian Kes Projek Pembangunan Pelancongan Di Tasik Beris)

Msc-Mgt

2012

KEBENARAN MERUJUK

Kertas Projek penyelidikan ini dikemukakan sebagai memenuhi keperluan pengijazahan Program Sarjana Sains Pengurusan, Universiti Utara Malaysia (UUM), Sintok, Kedah. Saya bersetuju membenarkan pihak Perpustakaan UUM untuk mempamerkannya sebagai bahan rujukan umum. Saya juga bersetuju bahawa sebarang bentuk salinan sama ada secara keseluruhannya atau sebahagian daripada kertas projek ini untuk tujuan akademik adalah dibolehkan dengan kebenaran penyelia projek penyelidikan ini atau Dekan Penyelidikan dan Pasca Ijazah, Othman Yeop Abdullah Graduate School of Business UUM. Sebarang bentuk salinan atau cetakan bagi tujuan komersial adalah dilarang tanpa kebenaran tertulis daripada penyelidik. Pernyataan rujukan kepada penyelidik dan UUM perlulah dinyatakan jika sebarang bentuk rujukan ke atas kertas projek ini dibuat.

Kebenaran untuk menyalin atau menggunakan kertas kerja penyelidikan ini sama ada keseluruhan atau sebahagian daripadanya hendaklah dipohon melalui:

**Dekan
Penyelidikan Pasca Ijazah
Othman Yeop Abdullah Graduate School of Business
Universiti Utara Malaysia
06010 Sintok
KEDAH DARUL AMAN**

ABSTRAK

Pembangunan industri pelancongan di Daerah Sik dijangka mampu memberikan pulangan ekonomi dan sosial kepada penduduk di sekitarnya. Menyedari hakikat tersebut, beberapa kemudahan infrastruktur telah dibangunkan melalui penyaluran dana pembangunan daripada Kerajaan Negeri. Tasik Beris merupakan tasik buatan antara yang tercantik di Negeri Kedah. Secara keseluruhannya, cadangan pembangunan Tasik Beris oleh Majlis Daerah Sik terbahagi kepada dua iaitu Perancangan Jangka Pendek dan Perancangan Jangka Panjang. Pencapaian pembangunan Tasik Beris oleh Majlis Daerah Sik terbahagi kepada tiga (3) iaitu Pencapaian secara objektif, jumlah ketibaan pelancong dan pulangan kewangan. Keberkesanan projek pembangunan pelancongan di Tasik Beris tidak belum mampu mencapai matlamat pembangunan pelancongan di Tasik Beris. Hal ini berasaskan hasil kajian seperti perumusan matlamat / objektif pembangunan Tasik Beris yang belum mengenalpasti dengan menggunakan prinsip *SMART* (*Specific, Measurable, Achievable/Attainable, Realistic, Timely*); Jumlah kedatangan pelancong yang tidak menepati sasaran ke tahap optima kerana ketiadaan usaha mempromosi, kekurangan kemudahan infrastruktur dan khidmat sokongan; Belum mampu menarik minat pihak swasta untuk melabur; dan hasil kewangan yang diperolehi di Tasik Beris memberikan pulangan yang tidak sewajarnya kepada pihak Majlis Daerah Sik kerana sewa bangunan yang dikenakan terlalu rendah dibanding kos pembinaan, pembangunan tanpa lesen atau kebenaran merancang dan pencerobohan tanah milik Majlis Daerah Sik. Aspek-aspek seperti cadangan, analisis *SWOT* serta kesan-kesan projek pembangunan pelancongan di Tasik Beris akan dibincang dan diperjelaskan.

Katakunci: Pengurusan, Pentadbiran Kerajaan Tempatan

ABSTRACT

Development of the tourism industry in Sik is expected to contribute in the economic and social return to the people surround. Within the recognition of this situation, some of the facilitation of the infrastructure has been developed through the channeling of development funds from the State Government. Tasik Beris is an artificial lake among the most beautiful across the state. In general, the proposed of the development of Tasik Beris by the Majlis Daerah Sik is divided into two, namely Short Term Plan and Long Term Plan. Beris Lake developmental milestones Majlis Daerah Sik achievements divided into three (3); achievements of objective, total tourists arrival, and financial returns. Effectiveness of tourism development projects in Tasik Beris not yet able to achieve the goal of tourism development in Tasik Beris. It is based on the results of studies, for example the formulation of goals / objectives Beris Lake development, that have not been identified by using the SMART principle (Specific, Measurable, Achievable / Attainable, Realistic, Timely); total tourist arrivals target has not been get the optimum because of the lack of promotion, lack of infrastructure and support services; unable to attract the private sector to invest, and financial results obtained in Tasik Beris give unappropriate returns to the Majlis Daerah Sik due to the rental building cost is too low compared to the cost of construction, a construction without a license or planning permission and land invasion of Majlis Daerah Sik properties. Other aspects such as proposal, a SWOT analysis as well as the tourism development projects in Tasik Beris effects will be discussed and clarified.

Keywords: Management, Administration and Local Government

PENGHARGAAN

Alhamdulillah, bersyukur kehadiran ALLAH S.W.T kerana dengan limpah izin dan rahmatnya, dapat saya menyiapkan kertas projek Sarjana ini sebagaimana yang disyaratkan oleh pihak Universiti Utara Malaysia.

Melalui kesempatan ini saya ingin merakamkan setinggi-tinggi penghargaan dan rasa terima kasih yang tak terhingga kepada Dr. Azahari Bin Ramli sebagai penyelia kertas projek ini serta Datuk Haji Ismail Bin Haji Said DPSM. AMK. BCK selaku penyelia bersama daripada Majlis Daerah Sik di atas tunjuk ajar, bimbingan serta nasihat yang diberikan sehingga terhasilkan kerja projek ini.

Disamping itu, jutaan terima kasih juga diucapkan kepada pensyarah-pensyarah Universiti Utara Malaysia (UUM) yang telah sudi berkongsi ilmu, kemahiran dan pengalaman serta menyumbang masa dan tenaga dalam menyediakan kertas kerja ini.

Seterusnya, saya ingin merakamkan ucapan terima kasih kepada pihak Pejabat Daerah dan Majlis Daerah Sik terutamanya pegawai dan juga kakitangan Bahagian Perancangan dan Landskap yang telah banyak memberikan bantuan sepanjang saya melaksanakan program latihan industri di Majlis Daerah Sik. Ucapan jutaan terima kasih juga kepada Unit Pelancongan yang telah memberi peluang kepada saya untuk mengikuti program ini seterusnya membenarkan kajian projek dilaksanakan di Majlis Daerah Sik.

Ucapan penghargaan istimewa saya rakamkan buat seluruh keluarga yang telah banyak berkorban dan memberikan galakan disepanjang pengajian saya terutama ayahnda dikasihi Haji Karim Majid, ibunda dikasihi Hj. Dewi Kuriyah, mertua dikasihi Haji Sofyan Daud dan Hj. Fatmawati. Khusus untuk isteri yang tercinta, Sukmasoviati serta ananda tersayang, ‘Muhammad Alfarouk Hisham kerana telah berkongsi keperitan dalam mengharungi laluan proses menuntut ilmu. Dorongan dan semangat yang kalian berikan merupakan azimat berguna sebagai pencetus inspirasi serta membentuk kekuatan diri dalam mendepani perjuangan ini.

Setinggi-tinggi penghargaan buat rakan seperjuangan “Aceh planner” yang turut sama membantu, semoga jalinan kerjasama dan ukhuwah antara kita dapat berterusan untuk mengapai kejayaan bersama dalam kerjaya masing-masing. Sesungguhnya dengan komitmen, inisiatif dan semangat setiakawan yang digembeling bersama telah Berjaya memudahkan sebarang kesukaran yang timbul sepanjang menyempurnakan pengajian kita.

Akhir kata, sekalung penghargaan dan terima kasih buat semua yang telah terlibat dalam memberikan kerjasama kepada saya untuk menyiapkan tugas ini yang tidak dapat saya nyatakan satu persatu di sini. Hanya Allah SWT sahaja yang tulus dari kita semua ini bakal mendapat keberkatan dan keredhaan dari Allah SWT.

Harun Kurniawan

Taman Siswa, Jitra

Kedah

2012

KANDUNGAN

Isi Kandungan	Muka Surat
Kebenaran Merujuk	i
Abstrak	ii
Abstract	iii
Penghargaan	iv
Kandungan	vi
Senarai Jadual	x
Senarai Rajah	xi
Senarai Singkatan	xii
BAB 1 PENDAHULUAN	1
1.1 Pengenalan	1
1.2 Isu Kajian	3
1.3 Permasalahan Kes	6
1.4 Objektif Kajian	7
1.5 Kepentingan Kajian	8
1.6 Skop dan Limitasi Kajian	8
1.7 Kesimpulan	9
BAB 2 LATAR BELAKANG ORGANISASI	10
2.1 Sejarah Organisasi	10
2.2 Latar Belakang Majlis Daerah Sik	10
2.3 Latar Belakang Jabatan	14
2.4 Kesimpulan	14

BAB 3	TINJAUAN LITERATUR	15
3.1	Pengenalan	15
3.1.1	Pengurusan	15
3.1.2	Pembangunan	16
3.1.3	Pelancongan	17
3.1.4	Perancangan	17
3.1.5	Keberkesanan dan Kecekapan	19
3.2	Progres Pembangunan Di Tasik Beris	19
3.2.1	Latar Belakang Tasik Beris	20
3.2.2	Matlamat Projek Tasik Beris	22
3.2.3	Pelaksanaan Projek Di Tasik Beris	23
3.2.3.1.	Carta	23
3.2.4	Projek Jangka Pendek dan Jangka Panjang	25
3.2.4.1.	Projek Jangka Pendek	25
3.2.4.2.	Projek Jangka Panjang	26
3.2.5	Kaedah Pemantauan	28
3.3	Tahap Pencapaian	29
3.3.1	Objektif	29
3.3.2	Jumlah Ketibaan Pelancong	29
3.3.3	Pulangan Kewangan	31
3.4	Kesimpulan	31
BAB 4	KAEDAH KAJIAN	33
4.1.	Pengenalan	33
4.2.	Jenis Kajian	33
4.3.	Unit Kajian	34
4.4.	Kaedah Kutipan	34

4.5. Kesimpulan	36
BAB 5 PERMASALAHAN KAJIAN	37
5.1 Pengenalan	37
5.2 <i>SMART (Specific, Measurable, Achievable / Attainable, Realistic, Timely)</i>	37
5.3 Isu Dan Cabaran Keberkesanan Projek Pembangunan Kawasan Pelancongan Tasik Beris	40
5.3.1 Permasalahan Jumlah Kedatangan Pelancong di Tasik Beris	41
5.3.2 Permasalahan Menarik Minat Pihak Swasta di Tasik Beris	42
5.3.3 Permasalahan Pulangan Kewangan di Tasik Beris	43
5.4 Kesimpulan	44
BAB 6 KESIMPULAN DAN CADANGAN	45
6.1 Kesimpulan	45
6.2 Cadangan	46
6.3 Kesan Projek Pembangunan Kawasan Pelancongan Tasik Beris	50
6.3.1 Kesan Positif	50
6.3.2 Kesan Negatif	51
6.4 Analisa <i>SWOT</i>	52
RUJUKAN	57
LAMPIRAN	58

LAMPIRAN

Lampiran 1: Kedatangan Pelancong Ke Daerah Sik Tahun 2009-2011	58
Lampiran 2: Jumlah Unjuran Hasil Pelancongan MDS Tahun 2009-2011	59
Lampiran 3: Struktur Carta Organisasi MDS	60
Lampiran 4: Fungsi-Fungsi Bahagian Di MDS	61

SENARAI JADUAL

Jadual	Muka Surat
Jadual 1.1: Pecahan Peruntukan Pembinaan RnR	4
Jadual 1.2: Unjuran Kedatangan Pelancong Ke Daerah Sik Tahun 2009-2011	5
Jadual 1.3: Jumlah Unjuran Hasil Pelancongan Majlis Daerah Sik Tahun 2009-2011	6
Jadual 3.1: Statistik Jumlah Unjuran Kedatangan Pelancong ke Daerah Sik Tahun 2009-2011	30

SENARAI RAJAH

Rajah	Muka Surat
Rajah 2.1 : Struktur Carta Organisasi Majlis Daerah Sik	13
Rajah 3.1 : Carta Aliran Permohonan Pembangunan Tasik Beris	23
Rajah 3.2 : Kawasan RnR	26
Rajah 3.3 : Pulau Tasik Beris	27

SINGKATAN

1. BPK = Blok Perancangan Kecil
2. GIS = Geographic Information Systems
3. HRMIS = Human Resource Management Information Systems
4. ICT = Information Center Technologies
5. JPBD = Jabatan Perancangan Bandar Dan Desa
6. KPKT = Kementerian Perumahan Kerajaan Tempatan
7. KSAS = Kawasan Sensitif Alam Sekitar
8. KTN = Kanun Tanah Negara
9. MDS = Majlis Daerah Sik
10. OSC = One Stop Centre (Unit Pusat Setempat)
11. PBT = Pihak Berkuasa Tempatan
12. PPP = Pusat Pembangunan Pelancongan
13. PTK = Penilaian Tahap Kecakapan
14. RnR = Rehat dan Rawat
15. SPBT = Sistem Pihak Berkuasa Tempatan
16. UJKT = Ubah Jenis Kegunaan Tanah

BAB 1

PENDAHULUAN

1.1. Pengenalan

Industri pelancongan merupakan industri runcit yang terbesar di dunia. Pelancongan juga turut menyumbangkan pulangan dan hasil yang banyak kepada negara dalam aspek pendapatan negeri. Industri pelancongan bukanlah sesuatu industri yang baru, malah sejak dulu lagi sektor pelancongan telah menjadi nadi penggerak ekonomi beberapa buah negara. Bagi menggalakan aktiviti pelancongan, pihak kerajaan pusat, kerajaan negeri dan daerah sentiasa berusaha untuk terus meningkatkan daya tarikan dan daya saing produk pelancongan seperti mana yang berlaku di Daerah Sik, Kedah. Daerah Sik mempunyai khazanah semulajadi yang amat berpontensi dibangunkan sebagai sebuah daerah eko-Pelancongan yang mampan, maka strategi-strategi dalam pengukuhan perkhidmatan pelancongan serta pengurusan sumber alam perlu dibentuk dan dilaksanakan. Dalam hal ini, Daerah Sik dituntut untuk lebih kreatif dalam meningkatkan potensi daerahnya untuk memberi sumber hasil bagi Daerah Sik, termasuklah di dalamnya adalah potensi pelancongan melalui pembangunan sektor pelancongan.

The contents of
the thesis is for
internal user
only

RUJUKAN

- Archer, B. &. (1995). *The positive and negatif impacts of tourism*. Oxford.
- Butler, R. W. (1980). *The concept of a tourist area cycle of evolution: Implication for management of resources*. Canada: Canadian Geographer.
- De Kadt, E. (1979). *Tourism - Passport to Development*. New York: Oxford University Press.
- Hobbs, H. .. (2004). *A PRACTICAL GUIDE TO STRATEGI, Making Strategic Thinking, Development and Implementation Accessible*. Victoria Street, Stellenbosch 7600: SUN PReSS, a division of African Sun Media.
- John R. Schermerhorn, J. (2011). *Introduction to Management 11th Edition*. Asia.
- JPBD. (1997). *Rancangan Struktur Majlis Daerah SIK 1995 - 2020*. SIK: Majlis Daerah SIK.
- JPBD. (2005). *Draf Rancangan Struktur Negeri Kedah 2002 - 2020*. Kedah: Kerajaan Negeri Kedah Darul Aman.
- JPBD. (2008). *Rancangan Tempatan Daerah SIK 2007 - 2020*. SIK: Majlis Daerah SIK.
- Mathieson, A. &. (1982). *Tourism: Economic, physical and sosial impacts*. New York: Longman.
- McMichael, P. (2007). *Development and Social Change: A Global Perspective*. SAGE Publications.
- MDS. (2005). *Cadangan Pembangunan Pelancongan di Tasik Beris*. Daerah Sik: Unit Pelancongan.
- Noronha, R. (1979). *Social and Cultural Dimension of Tourism*. World Bank.
- Rustiadi, E. (2007). *Diklat Perencanaan dan Pengembangan Wilayah*. Bogor: IPB.
- Schwalbe, K. (2006). *Introduction to Project Management*. United States: Bob Woodbury.
- Skali Web Services Sdn Bhd. (2007). *Majlis Daerah Sik*. Retrieved October 2012, from Majlis Daerah Sik: <http://mdsik.gov.my/web/guest/home>
- Sundaram, J. K. (2004). *Teori Pembangunan Ekonomi*. Selangor: Utusan Publications & Distributor Sdn Bhd.
- Swinton, S. (2006). *The Last of the Great Air Pioneers*. Australian Military History Publications.